

PARLAMENTARISMILEIKKIÄ

Olemme jo moneen otteeseen („Proletarin” 12. numerossa ennen lakia Valtakunnanduudesta, numeroissa 14—17 elokuun 6 päivän jälkeen) kehitelleet taktiikkaamme Valtakunnanduuman suhteen ja nyt meidän on käsiteltävä sitä uudelleen vertailemalla niihin uusiin katsantokantoihin, joita Parvus on esittänyt (erillinen vedos „Iskran” 110. numerosta, kirjoitus: „Sosialidemokratia ja Valtakunnanduuma”).

Seuratkaamme ensin askel askelelta Parvusin perusajatusta. „Meidän on viimeiseen mahdollisuuteen saakka taisteltava valeparlamenttia, tuota kataluuden ja mitättömyyden sekoitusta, vastaan”,— aloittaa hän kirjoituksensa ja tähän oikeaan teesiin lisätään heti yhtä oikea jatko: „Vain kansan kapinan tietä voimme... kukistaa Valtakunnanduuman. Ja taaskin vain kansan kapinan tietä voimme pakoittaa hallituksen muuttamaan vaalilakia ja laajentamaan Duuman oikeuksia”. Mainiota. Herää kysymys, minkälaisen siis pitää Valtakunnanduunaa koskevien *agitaatio*-tunnustemme olla? Mitkä ovat tärkeitä ja erittäin oleellisia muotoja taistelun *järjestämiseksi* kataluuden ja mitättömyyden sekoitusta vastaan? Parvus asettaa kysymyksen oikeastaan samalla tavalla sanoessaan: „Se, mitä me puolestamme voimme tuoda kapinan valmisteluun, on agitaatio ja organisaatio”. Ja tämän kysymyksen alkupuoliskon, suhteesta vaalikokouksiin, hän ratkaisee näin.

„Jos me rupeamme häiritsemään näitä kokouksia”, kirjoittaa Parvus, „jos me rupeamme ehkäisemään niitä, niin teemme vain palveluksen hallitukselle”.

Siis Parvus vastustaa sitä, että työläiset *häiritsisivät* tilanherrojen ja kauppiaiden pientä ryhmää sen *rajoittaessa*

vaalikokousten keskusteluaiheen katalaan ja mitättömään Valtakunnanduumaan? Parvus vastustaa sitä, että työläiset käyttäisivät vaalikokouksia „katalan” Valtakunnanduuman arvosteluun ja *omien* sosialidemokraattisten katsantokantonsa ja omien tunnustensa kehittelyyn?

Niin näyttää olevan, mutta mainitun fraasin jälkeen Parvus puhuu jo muuta: „Se, mitä työläisille ei anneta vapaaehtoisesti”, luemme hänen kirjoituksestaan, „on heidän otettava voimalla. Heidän on mentävä joukolla valitsijain kokouksiin ja muutettava ne *työväen kokouksiksi* (kursivointi sitaateissa on kaikkialla meidän. „*Proletarin*” *toimitus*). Sen pohdinnan *asemesta*, onko valittava Ivan Fomitsh vai Foma Ivanytsh, he ottavat päiväjärjestykseen poliittisia kysymyksiä (Parvus halusi nähtävästi sanoa: sosialidemokraattisia kysymyksiä, sillä kysymys Foman tai Ivanin valitsemisesta on myös poliittinen kysymys). Silloin voimme pohtia sekä hallituksen politiikkaa että liberaalien taktiikkaa, sekä luokkataistelua että itse Valtakunnanduunaa. Kaikki tuo johtaa joukkojen vallankumouksellistumiseen”.

Katsokaapa, mitä Parvus on saanut aikaan. Toisaalta ei saa häiritä Trubetskoitten, Petrunkevitchien ja Stahovitshien kokouksia. Parvus tuomitsee selvästi boikottiaatteen kirjoituksensa lopussa. Toisaalta, kokoukseen on mentävä: 1) voimalla; 2) „*muutettava*” Petrunkevitchien ja Stahovitshien kokous „työväen kokoukseksi”; 3) *sen sijaan*, että pohdittaisiin sitä, mitä varten kokous kokoontui (onko valittava Foma vai Ivan?), on keskusteltava sosialidemokraattisista kysymyksistämme, sekä luokkataistelusta että sosialismista ja luonnollisesti kansan kapinan välttämättömyydestä, sen ehdoista, sen tehtävistä, sen keinoista, menettelytavoista, välikappaleista, sen elimistä, — sellaisista kuin vallankumousarmeija ja vallankumousohallitus. Me sanomme: tietysti, vaikkei Parvus ole sanonut sanaakaan kapinan julistamisesta vaalikokouksissa, sillä alussa hän itse myönsi, että meidän on taisteltava viimeiseen mahdollisuuteen saakka ja että me voimme saavuttaa lähimmät tarkoitusperämme *ainoastaan* kapinan tietä.

On ilmeistä, että Parvus on mennyt sanoissaan sekaisin. Hän sotii boikottiaatetta vastaan, hän ei kehoita häiritsemään kokouksia ja hajoittamaan niitä, mutta heti sen jälkeen kehoittaa tunkeutumaan *voimalla* kokouksiin (eikö se

merkitse „hajoittamista”?), muuttamaan ne työväen kokouksiksi (eikö se merkitse Petrunkevitchien ja Stahovitshien „häiritsemistä”?), pohtimaan *ei Duuman* kysymyksiä, vaan omia, sosialidemokraattisia, vallankumouksellisia kysymyksiä, joita Petrunkevitchit eivät halua vakavasti pohtia, mutta työläiset ja tietoiset talonpojat kovasti haluavat ja ehdottomasti tulevat pohtimaan.

Minkä vuoksi Parvus meni sanoissa sekaisin? Sen vuoksi, ettei hän ymmärtänyt väittelyn aihetta. Hän ryhtyi sotimaan boikottiaatetta vastaan kuvitellen, että boikotti merkitsee pelkkää syrjäytymistä, luopumista ajatuksesta, että vaalikoouksia olisi käytettävä *meidän* agitaatioomme. Asia on kuitenkin niin, ettei tuollaista passiivista boikottia kukaan julista edes legaalaisessa lehdistössä, puhumattakaan illegaalaisesta. Parvus osoittaa Venäjän poliittisten kysymysten täydellistä tuntemattomuutta, kun hän sekoittaa passiivisen ja aktiivisen boikotin, kun hän boikotista puhuessaan ei sanallakaan kosketele *jälkimmäistä boikottia*.

Olemme jo useampia kertoja huomauttaneet termin „aktiivinen boikotti” sovinnaisesta merkityksestä ja todenneet, että työläisillä ei ole mitään syytä boikotoida Valtakunnanduuma, sillä Valtakunnanduuma itse boikotoi heitä. Mutta tämän sovinnaisen termin todellisen sisällön olemme täysin selvästi määritelleet aivan alusta saakka, jo puolitoista kuukautta sitten, kun „Proletarin” 12. numerossa, ennen Valtakunnanduuma koskevan lain julkaisemista, kirjoitimme: „Vastakohtana passiiviselle syrjässäololle aktiivinen boikotti on merkitsevä agitaation kymmenkertaistamista, kokouksien järjestämistä kaikkialla ja joka paikassa, vaalikoousten käyttämistä vaikkapa väkivaltaisesti tunkeutumalla niihin, mielenosoitusten ja poliittisten lakkojen järjestämistä j.n.e., y.m.s.”. Ja jonkin verran alempana: „Aktiivinen boikotti” (otimme tämän termin lainausmerkkeihin, koska se on sovinnainen termi) „on agitaatiota, vallankumouksellisten voimien värväämistä ja järjestämistä entistä suuremmista mittasuhteissa, kaksinkertaisella tarjolla, kolminkertaisella innostuksella”.

Tämä on sanottu niin selvästi, että sen voisivat olla ymmärtämättä vain henkilöt, jotka ovat aivan vieraita Venäjän poliittisille kysymyksille, tai henkilöt, jotka ovat toivottomia sotkijoita, Konfusionsräthe („sotkuneuvoksia”), kuten saksalaiset sanovat.

Mitä Parvus siis loppujen lopuksi haluaa? Kun hän ehdottaa voimalla tunkeutumaan valitsijain kokouksiin, muuttamaan ne työväen kokouksiksi, pohtimaan sosialidemokraattisia kysymyksiä ja kapinaa, „sen pohdinnan asemesta, onko valittava Ivan Fomitsh vai Foma Ivanytsh” (huomatkaa: „asemesta” eikä yhdessä, ohella),— ehdottaa hän juuri aktiivista boikottia. Kuten huomaatte, Parvusille on tapahtunut pieni onnettomuus: hän oli menossa toiselle ovelle, mutta joutuikin toiselle. Hän julisti sodan boikottia-
aatteelle, mutta puhuikin itse (vaalikokouksia koskevassa kysymyksessä) aktiivisen boikotin puolesta, s.o. ainoan boikottimuodon puolesta, jota Venäjän poliittisessa lehdistössä on pohdittu.

Parvus voi tietysti väittää vastaan, että sovinnaiset termit eivät ole hänelle velvoittavia. Tämä vastaväite on muodollisesti oikea, mutta asian olemuksen kannalta se on aivan kelvoton. On tiedettävä se, mistä on puhe. Sanoista emme käy kiistelemään, mutta Venäjällä, toimintapaikalla, jo muovautuneet poliittiset termit ovat tapahtunut tosiasia, joka pakottaa huomioimaan itsensä. Ulkomailla oleva sosialidemokraattinen kirjailija, joka saisi päähänsä hylkiä näitä toimintapaikalla muovautuvia tunnuksia, osoittaisi vain mitä ahdaskatseisinta ja luutuneinta kirjailijan itserakkautta. Toistamme: ei kukaan Venäjällä ole puhunut eikä kukaan ole vallankumouksellisessa lehdistössä kirjoittanut mistään muusta boikotista kuin aktiivisesta boikotista. Parvusilla olisi täysi oikeus arvostella termiä, hyljätä tai selittää toisella tavalla sen sovinnaista merkitystä j.n.e., mutta kun se sivuutetaan tai vääristellään sen jo vakiintunutta merkitystä, niin se merkitsee kysymyksen sotkemista.

Ylempänä korostimme, että Parvus sanoi: ei yhdessä, vaan asemesta. Parvus ei kehoita herättämään yhdessä Foman tai Ivanin valitsemista koskevan kysymyksen kanssa meidän sosialidemokraattisia kysymyksiämme ja kapinakysymystä, vaan vaalikysymyksen *asemesta* luokkataistelua ja kapinaa koskevan kysymyksen. Tämä ero: „ei yhdessä, vaan asemesta”, on hyvin tärkeä ja siihen on pysähdyttävä sitäkin suuremmalla syyllä, kun Parvus, kuten hänen kirjoituksensa sisällöstä myöhemmin selviää, olisi ehkä itsekin saanut päähänsä tehdä korjauksen ja sanoa: ei asemesta, vaan yhdessä.

Meidän on tarkasteltava kahta kysymystä: 1) onko vaalikokouksissa mahdollista käsitellä „yhdessä” sekä Ivanin ja Foman valitsemista että luokkataistelua, sosialismia, kapinaa? 2) jos se on mahdollista, niin onko edellisiä ja jälkimmäisiä kysymyksiä pohdittava yhdessä vaiko jälkimmäisiä edellisen asemesta? Sille, joka tuntee Venäjän oloja, tuskin tuottanee vaikeutta näihin kysymyksiin vastaaminen. Vaalikokouksiin täytyy tunkeutua ja muuttaa ne työväen kokouksiksi voimalla, s.o. ennen kaikkea tukahduttamalla poliisin ja sotaväen vastarinta. Edes jossain määrin suurissa työläiskeskuksissa (joissa sosialidemokraattinen työväenpuolue vain voikin toivoa saavansa johtaa todella laajaa, kansanliikettä) on poliisin ja sotaväen vastarinta oleva mitä vakavin. Olisi suorastaan tyhmää, jos sulkisimme silmämme tältä. Parvus itse sanoo, että „vaaliagitaatio voi joka hetki muuttua vallankumoukselliseksi kapinaksi”. Jos asia on siten, niin meidän on laskettava ja sovitettava voimamme nimenomaan *kapinatehtävään* mukaan eikä sen tehtävän mukaan, että vaikutettaisiin Foman eikä Ivanin valitsemiseen Valtakunnanduumaan. Jos asia on siten, niin koko agitaatiomme tärkeimpänä ja keskeisimpänä tunnuksena Duuma-kamppailussamme pitää olla tunnus: aseellinen kapina, vallankumousarmeija, vallankumoushallitus. Jos asia on siten, niin meidän on ennen kaikkea ja eniten propagoitava ja selitettävä juuri näitä tunnuksia kaikissa ja kaikenlaisissa kokouksissa. Sen vuoksi Parvus taaskin lyö itseään, kun toisaalta odottelee kapinaa „joka hetki”, ja toisaalta vaikenee kokonaan kapinan julistamisesta, sen ehtojen, keinojen ja elinten valikoinnista Duuma-kamppailun „hermona”.

Edelleen. Tarkastelkaamme toista tapausta, joka on mahdollinen erillisissä, varsinkin pienemmissä keskuksissa. Olettakaamme, että väkivaltaiset kokouksiin tunkeutumisyrietykset eivät aiheuta vakavaa taistelua hallitusta vastaan, että ne eivät kehity kapinaan saakka. Olettakaamme, että nämä yritykset päättyvät joissain tapauksissa menestykseen. Niissä tapauksissa ei pidä unohtaa ensinnäkään järjestystä, jota sanotaan *sotatilaksi*. Jokaiseen osittaisvoittoon, jonka kansa saa poliisista ja sotaväestä, hallitus vastaa, kuten luultavasti Parvuskin tietää, julistamalla sotatilan. Pelottaako tuollainen perspektiivi meitä? Ei, sillä se on askel, joka lähentää kapinaa ja kärjistää yleensä koko taistelua.

Peloittaako se zemstvomiehiä ja yleensä Duuman valitsijoita? Kyllä, ehdottomasti, sillä se tekee helpommaksi Miljukovien vangitsemiset, sillä se antaa hallitukselle aihetta sulkea osan vaalikokouksista tai ehkäpä kaikki kokoukset ja koko Duuman! Siis kysymys on taaskin siitä, että yhdet haluavat kapinaa, julistavat sitä, valmistavat sitä, agitoivat sen puolesta, järjestävät kapinaosastoja j.n.e., mutta toiset eivät halua kapinaa, taistelevat kapina-aatetta vastaan, tuomitsevat kapinan julistamisen mielettömänä ja rikollisena j.n.e. Eikö Parvus todellakaan tiedä, että näihin „toisiin” kuuluvat *kaikki osvobozhdenijalaiset*, s.o. jopa vasemmistolaisimmatkin porvarilliset demokraatit, jotka voivat päästä Duumaan??

Ja jos Parvus tietää sen, niin hänen pitää tietää vielä seuraavakin (tämä toiseksi). Vastarintaa väkivaltaiselle vaalikokouksiin tunkeutumiselle ja niiden muuttamiselle työväen kokouksiksi eivät tee ainoastaan (joskus ei niinkään paljon) poliisi ja sotaväki, *vaan myös itse zemstvomiehet, itse osvobozhdenijalaisetkin*. Vain lapset voivat olla näkemättä sitä. Zemstvomiehet ja osvobozhdenijalaiset asettavat kysymyksen selvemmin ja suoremmin kuin eräät sosialidemokraatit. On joko valmisteltava kapinaa ja otettava se agitaation ja kaiken työn keskuksiksi tai on siirryttävä Duuman pohjalle ja otettava se kaiken poliittisen taistelun perustaksi. Zemstvomiehet ja osvobozhdenijalaiset ovat jo ratkaisseet tämän kysymyksen, kuten olemme monta kertaa osoittaneet ja korostaneet sitä aina „Proletarin” 12. numerosta alkaen. Zemstvomiehet ja osvobozhdenijalaiset menevät kokouksiin nimenomaan sitä varten ja vain sitä varten, että saisivat käsitellyksi Foman tai Ivanin, Petrunkevitshin tai Stahovitshin valitsemisen, jotta saisivat hyväksytyksi „taistelu”-ohjelman (taistelu lainausmerkeissä, taistelu lakeijan valkoisissa hansikkaissa) Duuman pohjalla eikä laisinkaan kapinan tietä. Zemstvomiehet ja osvobozhdenijalaiset (me yhdistämme kummatkin tahallamme yhteen, sillä niiden poliittiseen jakamiseen ei ole perusteita) ovat tietysti valmiit päästämään kokoukseensa (vain siellä ja silloin, kun se voidaan tehdä niin, ettei käytetä voimaa vähänkään huomattavassa mitassa!!) vallankumouksellisia ja sosialidemokraatteja, jos näiden viimeksi mainittujen joukossa sattuu olemaan typeriä henkilöitä, jotka ovat valmiit lupaamaan „kannatusta” Fomalle Ivania vastaan,

Petrunkevitshille Stahovitshia vastaan. Mutta zemstvomiehät eivät tule milloinkaan sietämään sellaista, että *heidän* kokouksensa „muutetaan työväen kokoukseksi”, että *heidän* kokouksestaan tehdään kansan vallankumouksellinen kokous, että *heidän* puhujalavaltaan kutsutaan avoimesti ja suoraan aseelliseen kapinaan. Tätä ilmeistä totuutta on oikeastaan hiukan epämukava märehtiäkin, mutta Parvusta ja „Iskraa” varten sitä täytyy märehtiä. Zemstvomiehät ja osvobozhdenijalaiset tulevat kiertämättä tekemään vastarintaa kokouksensa *tällaiselle* käytölle, vaikka nämä porvarilliset kaupustelijat eivät tietenkään tule tekemään vastarintaa voimalla, vaan vaarattomammilla, „rauhanomaisilla” keinoilla ja kiertoteitä. Henkilöiden kanssa, jotka lupaavat heille „kansan” kannatusta Petrunkevitshille Stahovitshia vastaan, Stahovitshille Gringmutia vastaan, he eivät tee minkäänlaisia sopimuksia muuten kuin sillä ehdolla, ettei vaalikokousta muuteta työväen kokoukseksi, sillä ehdolla, ettei *heidän* puhujalavaansa käytetä kapinakehoituksiin. Jos he saavat tietää, että *heidän* kokouksensa on tulossa työläisiä (ja sen he saavat melkein aina tietää, sillä joukkomielenosoitusta ei voi pitää salassa), niin eräät heistä suoraa päätä kantelevat päällystölle, toiset ryhtyvät suostuttelemaan sosialidemokraatteja olemaan tekemättä sitä, kolmannet juoksevat vakuuttelemaan kuvernöörille, että „se ei ole *heidän* syynsä” ja että he haluavat Duman, haluavat päästä Duumaan, että he ovat „uskollisen kanssaveljensä” hra Struven suulla aina tuominneet kapinan „mielettömän ja rikollisen” julistamisen; neljännet kehoittavat muuttamaan kokouksen aikaa ja paikkaa; viidennet, „rohkeimmat” ja poliittisesti ovelimmat, sanovat salaviikka, että he kuuntelevat mielihyvin työläisiä, kiittävät sosialidemokraattista puhujaa, pokkuroivat ja kumartelevat „kansan” edessä, vakuuttelevat kaikille ja jokaiselle kauniissa, tenhoavassa ja liikuttavassa puheessa, että he ovat aina kansan puolella, kaikesta sydämestään kansan puolella, että he eivät kulje tsaarin, vaan kansan mukana, että „*heidän*” Petrunkevitshinsa on sen jo kauan sitten sanonut, että he „ovat aivan samaa mieltä” sosialidemokraattisen puhujan kanssa Valtakunnanduman „kataluudesta ja mitättömyydestä”, mutta että pitää, käyttäen korkeastikunnioitettavan parlamenttimies Parvusin erinomaisia sanoja, Parvusin, joka niin sattuvasti siirtää epäparlamenttiselle Venäjälle sociali-

demokraattien ja katolikkojen vollmarilaisten liittojen parlamentinäytteitä, pitää „laajentaa vaaliagitaatiota eikä häiritä sitä”; laajentaminen taas merkitsee sitä, ettei riskeerata mielettömästi Valtakunnanduuman kohtalolla, vaan „kannatetaan” koko kansan voimin Foman valitsemista Ivania vastaan, Petrunkevitshin ja Roditshevin valitsemista Stahovitshia vastaan, Stahovitshin valitsemista Gringmutia vastaan j.n.e.

Sanalla sanoen, mitä typerämpiä ja pelkurimaisempia zemstvomiehiet ovat, sitä vähemmän on oleva takeita siitä, että he rupeavat kuuntelemaan vaalikokouksessaan Parvusta. Mitä järkevempiä ja rohkeampia zemstvomiehiet ovat, sitä enemmän se on oleva mahdollista ja samaten sitä enemmän on oleva takeita siitä, että Parvus Foman kannattajana Ivania vastaan tulee vedetyksi nenästä.

Ei, kunnan Parvus! Niin kauan kuin Venäjällä ei ole parlamenttia, parlamentarismitaktiikan siirtäminen Venäjälle merkitsee kelvotonta parlamentarismileikkiä, merkitsee muuttumista vallankumouksellisten työläisten ja tietoisten talonpoikien johtajasta tilanherrojen hännysteljöiksi. Kun meillä olemattomien julkisten poliittisten puolueiden väliaikaiset sopimukset vaihdetaan salaisiin sopimuksiin Roditshevien ja Petrunkevitskien kanssa näiden kannattamisesta Stahovitshia vastaan, niin se merkitsee turmeluksen kylvämistä työväen keskuuteen. Sosialidemokraattinen puolue ei toistaiseksi kuitenkaan voi esiintyä avoimesti joukkojen edessä, radikaalis-demokraattinen puolue taas osaksi ei voi, osaksi ei halua ja jopa enemmän ei halua kuin ei voi.

Zemstvomies-osvobozhdenijelaisten suoraan ja selvään tunnukseen: alas kapinan rikollinen julistaminen, Duumassa ja Duuman kautta työskentelyn puolesta,— meidän on vastattava suoralla ja selvällä tunnuksella: alas vapauden porvarilliset petturit, herrat osvobozhdenijelaiset ja kumpp., alas Duuma ja eläköön aseellinen kapina!

Kun kapina-tunnus yhdistetään Foman tai Ivanin valintaan „osallistumiseen”, niin se merkitsee, että agitaation „laajuuden” ja „monipuolisuuden”, tunnusten „joustavuuden” ja „herkkyyden” tekosyillä saadaan aikaan pelkkää sekasotkua, sillä käytännössä tuo yhdistäminen on manilovilaisuutta. Parvusin ja Martovin puhe zemstvomiehille Petrunkevitschin „kannattamiseksi” Stahovitshia vastaan

tulee käytännössä olemaan (edellyttäen niitä poikkeustapauksia, jolloin se voidaan toteuttaa) nenästävetyt työväenjohtajan kulissientakainen puhe pienelle työväen petturien ryhmälle eikä julkinen puhe kansanjoukoille. Teoreettisesti eli taktiikkamme yleisten perustojen näkökannalta näiden tunnusten yhdistäminen on nyt, tällä hetkellä, eräs parlamenttikretinisin laji. Meille, vallankumouksellisille sosialidemokraateille, kapina ei ole absoluuttinen, vaan konkreettinen tunnus. Me lykkäsimme sitä vuonna 1897, asetimme sen yleisen valmistelun mielessä vuonna 1902, asetimme sen suoranaista kehoituksena vasta vuonna 1905, tammikuun 9 päivän jälkeen. Emme ole unohtaneet, että Marx oli vuonna 1848 kapinan kannalla, mutta vuonna 1850 tuomitsi houreet ja fraasit kapinasta⁸⁰, että Liebknecht ennen vuosien 1870—1871 sotaa tuomitsi valtiopäiviin osallistumisen, mutta sodan jälkeen itse osallistui niihin. Mainitsimme heti, „Proletarin” 12. numerossa, että olisi naurettavaa etukäteen vanhoa, ettei tulevaisuudessa osallistuta taisteluun Duuman pohjalla. Me tiedämme, että ei ainoastaan parlamentti, vaan jopa parlamentin irvikuvakin silloin, kun ei ole olemassa kapinan ehtoja, saattaa tulla koko agitaatiomme tärkeimmäksi keskukseksi koko siksi ajaksi, jolloin kansan kapinasta ei ole puhuttakaan.

Mutta me vaadimme kysymyksen selvää ja täsmällistä asettelua. Jos te luulette, että kapinain kausi on Venäjällä mennyt ohi,—niin sanokaa se ja puolustakaa avoimesti katsantokantaanne. Me arvioimme ja pohdimme sen kaikinpuolisesti ja rauhallisesti, konkreettisten ehtojen näkökannalta. Mutta koska te itse puhutte, että kapinan mahdollisuus on olemassa „joka hetki”, puhutte sen välttämättömyydestä, niin me leimaamme häpeällä ja tulemme leimaamaan kaikki ja kaikenlaiset Duuman aktiivista boikotointia vastaan tähdätyt ajatukset surkeaksi manilovilaisuudeksi. Jos kapina on mahdollinen ja välttämätön, niin silloin meidän on juuri se otettava kaiken Duumaa lähellä olevan kamppailumme keskeisimmäksi tunnukseksi, silloin meidän on paljastettava „frankfurtalaisen parlamenttijaaritelijan” lahjottavissa olevaa sielupahasta jokaisessa osvobozhdenijelaisessa, joka vieroksuu tätä kapina-tunnusta. Jos kapina on mahdollinen ja välttämätön, niin se merkitsee, ettei ole olemassa mitään legaalista keskusta legaalista

taistelua varten kapinan tarkoitusperän saavuttamiseksi, eikä manilovilaisilla fraaseilla sitä voida korvata. Jos kapina on mahdollinen ja välttämätön, niin se merkitsee, että hallitus „on pannut pistimen etutilalle päiväjärjestykseen”, alkanut kansalaissodan, julistanut sotatilan anti-kritiikkinä demokraattiselle kritiikille, ja jos tällaisissa oloissa Valtakunnanduuman „miltei parlamenttimainen” nimikilpi otetaan täydestä ja aletaan pimeässä ja sala-vihkaa soittaa nelikäteisesti Petrunkevitchien kanssa parlamentarismia, niin se merkitsee, että vallankumouksellisen proletariaatin politiikka vaihdetaan komediaa näyttelevien intelligenttien politikoinniseen!

Osoitettuamme Parvusin koko asenteen perusvalheellisuuden, voimme vain lyhyesti pysähtyä tämän valheellisuuden erillisiin, selvimpiin ilmauksiin. „Ennen vaaleja tai vaalien jälkeen, Valtakunnanduuman yhteydessä”, kirjoittaa Parvus, „muodostuu laillinen perusta poliittisten puolueiden olemassaololle”. Se ei ole totta. Tosiasiassa *nyt* on muodostumassa „laillinen perusta” vaalien väärentämiselle hallituksen toimesta. Tätä perustaa sanotaan: 1) zemstvo-päälliköksi (talonpoikain vaalit ovat kokonaan hänen käsissään); 2) ohranaksi (Miljukovin vangitseminen); 3) sotatilanteeksi. Kun *todellisuudessa* eikä kirjailijain kielellä muodostuu „laillinen perusta poliittisten puolueiden olemassaololle” (siinä luvussa myös VSDTP:lle), niin silloin meidän velvollisuutemme on tarkistaa uudelleen koko kapinakysymys, sillä meidän kannaltamme kapina on vain eräs tärkeä, muttei laisinkaan aina välttämätön keino vapaan tantereen valtaamiseksi taistelulle sosialismin puolesta.

„On viipymättä esiinnyttävä ei erillisinä yhteiskunnallisina ryhminä, ei juristeina, insinööreinä ja zemstvomiehinä, vaan liberaalisena, demokraattisena, sosialidemokraattisena puolueena — virallisesti ja julkisesti. Eri suuntausten edustajat voivat tässä suhteessa sopia keskenään, kuten sopivat parlamentin eri ryhmät”.

Niin, he voivat tehdä sen, mutta ei julkisesti, sillä joskin Parvus on unohtanut Trepovin, niin Trepov ei ole unohtanut Parvusta, vaan salaa. Se, mitä Parvus nimittää parlamenttisopimukseksi (mikä on joskus tarpeen sosialidemokraateille

maassa, jossa on parlamentti), on nykyisellä Venäjällä, syyskuussa 1905, mitä inhottavinta parlamentarismileikkiä. Vallankumouksen petturit asettavat nyt etutilalle sopimuksen osvobozhdenijelaisten ja vallankumouksellisten välillä. Vallankumouksen kannattajat — sopimuksen sosialidemokraattien ja kaikkien vallankumouksellisten demokraattien, s.o. kapinan kannattajien, välillä. Kun uusi „Iskra”, Parvus ja Plehanov * tekevät nyt „parlamentti”-sopimusta osvobozhdenijelaisten kanssa (puolueen perustamisesta näiden toimesta katso ylempänä, kirjoituksesta „Ystävykset ovat tavanneet toisensa” **), niin me sanomme julkisesti, että nämä sosialidemokraatit ovat kadottaneet kaikkinaisen todellisuuden tajun ja heidät on heitettävä yli laidan. Silloin teemme sopimuksen vallankumouksellisten demokraattien kanssa pitäen perustana yhteistä agitaatiota kapinan puolesta, sen valmistamista ja suorittamista.

Erittelemällä uusiskralaisia päätöslauselmia olemme jo osoittaneet (Lenin: „Kaksi taktiikkaa”), että „Iskra” alenee liberaalisen tilanherran tasolle, mutta „Proletari” nostattaa ja ravistelee vallankumouksellista talonpoikaa ***.

„On välttämätöntä, että kukin puolue järjestäisi oman vaalikomiteansa vaalien toimeenpanemiseksi koko maassa. On välttämätöntä, että ne sopsivat keskenään käytännöllisistä toimenpiteistä sanan- ja kokoontumisvapauden ynnä muun sellaisen laajentamiseksi vaalien aikana. On välttämätöntä, että ne sitoisivat itsensä yhteisellä poliittisella vastuunalaisuudella (kuulkaa, kuulkaa, toverit työläiset! Uusiskralaiset tahtovat sitoa teidät Petrunkevitsheihin! Alas Petrunkevitshit ja alas uusiskralaiset!) siten, että jos jonkin poliittisen puolueen virallinen edustaja joutuu poliisiin vainoamaksi tai oikeudelliseen rangaistukseen, niin kaikkien muiden (!) puolueiden edustajat julistavat olevansa solidaarisia hänen kanssaan ja kaikki yhdessä järjestävät (!) kansan (??) protestin ja, mikäli mahdollista (kuulkaa!), kansan kapinan hänen suojelemistaan varten”.

* *Huomautus:* Mainitsemme Plehanovin, sillä hän on sanonut painetussa sanassa, että „Iskran” taktiikka on parempi kuin „Proletarin” taktiikka. Tosin Plehanov ei tällöin sanonut halaittua sanaakaan uusiskralaisten ja III edustajakokouksen päätöslauselmista, mutta sosialidemokraattisen kirjailijan verukkeet ja klemurtelet on sellainen seikka, joka ei lievennä, vaan vahvistaa hänen syyllisyyttään.

** Ks. tätä osaa, ss. 240—241. *Toim.*

*** Ks. tätä osaa, s. 32. *Toim.*

Onnea matkalle, rakastettava Parvus! Järjestäkää protesteja ja kapina Petrunkevitskien (demokraatti) ja Stahovitshien (liberaali) kanssa,—meidän tiemme ovat eronneet. Me tulemme tekemään *samaa* vallankumouksellisten demokraattien kanssa. Muuttakaa kuitenkin samalla tunnuksennekin, kunnioitettavat „parlamenttisopimusten” sankarit:—tunnuksen: „kapina on välttämätön” asemesta sanokaa: „kapinan, *mikäli mahdollista*, on täydennettävä protesteja”. Silloin kaikki osvobozhdenijalaiset ovat teidän kanssanne samaa mieltä! Tunnuksen: „yleinen, yhtäläinen, välitön ja salainen äänestys” asemesta esittäkää tällainen tunnus: „hallituksen on turvattava, *mikäli mahdollista*, välitön, yhtäläinen, yleinen ja salainen äänestys”. Onnea matkalle, herrat! Me tulemme kärsivällisesti odottelemaan, milloin Parvus, Petrunkevitsch, Stahovitsh ja Martov „järjestävät kansan protestin ja, mikäli mahdollista, kansan kapinan” Miljukovin suojelemista varten. Onhan se paljon ajankohtaisempaa, herrat, meidän „miltei parlamentti”-kautenamme: suojella hra Miljukovia kuin satoja ja tuhansia vangittuja ja piestyjä työläisiä!.

Parvus julistaa kategorisesti: „meillä ei ole mitään toiveita viedä itsenäisesti edustajiamme Duumaan”. Mutta siitä huolimatta hän kirjoittaa: „Jos osoittautuu, ettei vaalikomiteoita voidakaan muodostaa, niin meidän pitää kuitenkin ponnistaa kaikkemme asettaaksemme omia ehdokkaitamme”. Sensuksesta huolimatta, olettaa Parvus, „ei sosialidemokraattisten ehdokkaiden mahdollisuus ole erinäisissä tapauksissa suljettu pois”. „Yksi tai kaksi sosialidemokraattista ehdokasta, samantekevää missä, tulevat olemaan poliittisena tunnuksena koko maassa”.

Kiitämme vaikkapa selvyydestä. Mutta mistä se asia kiikastaa, herrat? „*Rusj*” lehti on kauan sitten asettanut ehdokkaansa, kaikki nuo Stahovitshit, Petrunkevitshit ja muut vallankumouksen petturit, jotka käyvät ahkerasti herrojen Durnovoiden luona. Miksi „*Iskra*” lehti on vaiti? Miksei se ryhdy sanoista toimeen? ei aseta Axelrodia, Staroveria, Parvusta ja Martovia ehdokkaiksi Valtakunnanduumaan? Kokeilkaa, herrat, tehkää koe, experimentum in corpore vili*. Kokeilkaa, ja silloin heti näemme, kuka meistä on oikeassa: tekö olette oikeassa olettaessanne, että

* — koe pieniarvoisella organismissa. *Toim.*

näistä ehdokkaista tulee „tunnus koko maassa”, vaiko me olettaessamme, että nämä ehdokkaat joutuvat nykyoloissa pelaamaan narrien osaa?

Parvus kirjoittaa: „Hallitus on antanut pienelle ihmisryhmälle oikeuden valita laitoksen, jonka on hoidettava koko kansan asioita. Se säilyttää keinotekoisesti valikoiduille valitsijoille velvollisuuden käyttää erikoisoikeuttaan ei henkilökohtaisen” (vaan luokka- ja puoluekantaisen?) „mielivallan mukaan, vaan huomioiden kansanjoukkojen mielihiteen. Muistuttaa heille tästä velvollisuudesta, pakottaa (!) heidät täyttämään se — se on meidän tehtävämme, jonka täyttämiseksi meidän ei pidä kaihtaa mitään keinoja”.

Tämä päätelmä, jota luonnollisesti täydennetään vakuutellulla, että (aktiivisen) boikotin taktiikka ilmentää epäluotamusta „maan vallankumouksellisiin voimiin” (sic! *), on perinjuurin virheellinen. Se on näyte kysymyksen sentimentaalis-porvarillisesta asettelusta, jota vastaan kaikkien sosialidemokraattien on noustava. Parvusin päätelmä on porvarillinen, sillä hän ei näe Duuman luokkaolemusta — porvariston sopimusta itsevaltiuden kanssa. Parvusin päätelmä on tyhjä sentimentaalinen fraasi, sillä hän ottaa vaikkapa hetkeksikin täydestä osvobozhdenijelaisten valheelliset sanat heidän halustaan „huomioida kansanjoukkojen mielipide”. Kunnioitettu Parvus on myöhästynyt noin kolmella vuodella. Kun liberaaleilla ei ollut äänenkannattajaa enempää kuin legaalista järjestöäkään, mutta meillä oli kumpikin, niin me autoimme heitä poliittisessa kehityksessään. Eikä historia pyyhi pois tätä ansiota sosialidemokratian toiminnasta. Mutta nyt ovat liberaalit muuttuneet politiikan pienokaisista sen tärkeimmiksi pukareiksi, he ovat teoissa osoittaneet pettäneensä vallankumouksen. Kun nyt kiinnitetään päähuomio ei porvarillisten „sovittelijain” petturuuden paljastamiseen, vaan siihen, että muistutetaan heille „velvollisuudesta” hoitaa (*ei porvariston, vaan*) koko kansan asioita, niin se merkitsee muuttumista osvobozhdenijelaisten hännystelijöiksi! Vain osvobozhdenijelaiset voivatkin vakavissaan etsiä Valtakunnanduumasta „maan vallankumouksellisten voimien” heijastusta. Sosialidemokratia tietää, että kaikkein parasta, mitä me voimme nyt saada aikaan, on porvariston petturuusponnistusten

neutralisoiminen, halvaannuttaminen. Zemstvomiehät ja osvobozhdenijelaiset eivät ole „maan vallankumouksellinen voima”, on häpeä olla tietämättä sitä, toveri Parvus. Vallankumouksellisena voimana nyt, demokraattisessa vallankumouksessa, on vain proletariaatti ja tilanherroja vastaan taisteleva talonpoikaisto.

Kukkasten kukkasena Parvusin mainiossa kirjoituksessa on määritelmä niistä *ehdoista*, joilla proletariaatti kannattaa osvobozhdenijelaisia. „Ne opposition ehdokkaat”, kirjoittaa Parvus, „jotka haluavat käyttää meidän tukeamme, on velvoitettava määrättyihin poliittisiin vaatimuksiin”. („Необходимо кандидатов оппозиции, которые захотят пользоваться нашей поддержкой, обязать на определенные политические требования”. Tämä ei ole venäjän kieltä, vaan huono käänös saksasta, mutta ajatus on kuitenkin selvä.) „Sellaisina voivat olla esimerkiksi seuraavat: 1) vaadittava itse Duumassa sen viipymätöntä hajoittamista ja perustavan kokouksen koollekutsumista yleisen j.n.e. äänioikeuden perustalla; 2) kaikkien sotilaallisten ja rahallisten varojen evääminen hallitukselta, kunnes tämä vaatimus täytetään”.

Portaalta portaalle. Ken on kerran kompastunut ja joutunut kaltevalle pinnalle, hän luisuu hillittömästi alas. Puolueen kummankin osan ulkopuolella olevat yli-ihmisemme, sellaiset kuin Parvus ja Plehanov, ylevämielisesti sivuuttavat ne samat uusiskralaisten päätöslauselmat, joista he ovat moraalisesti ja poliittisesti vastuussa. Nämä yli-ihmiset kuvittelevat olevansa sekä „enemmistön” että „vähemmistön” yläpuolella: todellisuudessa he ovat *alempana* kumpaakin, sillä enemmistön kaikkiin puutteellisuuksiin he ovat osanneet yhdistää kaikki vähemmistön puutteellisuudet ja kaikki *yliloikkarin puutteellisuudet*.

Katsokaa Parvusta. Hän on koko ajan kulkenut käsi kädessä „Iskran” kanssa, vieläpä silloinkin, kun zemstvomikamppailun suunnitelma ja tammikuun yhdeksäs päivä avasivat vähäksi aikaa hänen silmänsä näkemään „Iskran” opportunistisen kannan. Mutta Parvus kuitenkin halusi, että häntä pidettäisiin „sovittelijana”,— luultavasti sillä perusteella, että kun hän tammikuun 9 päivän jälkeen alkoi esittää väliaikaisen hallituksen tunnuksia, niin bolshevikkien täytyi oikaista häntä ja osoittaa hänen tunnuksissaan olevat fraasiainekset. Ilman tsaaria ja työväen hallitus! huusi

Parvus tammikuun 9 päivän vaikutelmien innoittamana. Ilman kansaa ja liberaalinen Duuma! sellainen on hänen nykyinen „taktiikkansa” elokuun 6 päivän jälkeen. Ei, toveri, me emme rupea rakentamaan taktiikkaamme hetkellisten mielialojen mukaan, hetken palvonnan mukaan!

Parvus on nyt kyhännyt „usia” *ehtoja* liberaaleille. Uusiskralaisparat, kuinka he ovatkaan väsyneet kyhäillessään osvobozhdenijelaisten kanssa tehtävän sopimuksen „ehtoja”! Starover kyhäsi II edustajakokouksessa (ks. hänen päätöslauselmaansa, jonka III edustajakokous kumosi) yhdet ehdot, jotka heti lensivät hiiteen, sillä kukaan osvobozhdenijelaisten kanssa tehtävästä „sopimuksesta” kirjoittaneista uusiskralaisista ei zemstvokamppailun suunnitelmassa eikä nytkään ole täydellisesti esittänyt näitä ehtoja. Uusiskralaisten konferenssi esitti toiset, paljon ankarammat ehdot päätöslauselmassa suhteista liberaaleihin. Uusiskralainen Parvus on moraalisesti vastuussa tästä päätöslauselmasta,— mutta mitä tekemistä kirjailija-yli-ihmisillä on joidenkin päätöslauselmien kanssa, joita on laadittu proletariaatin vastuunalaisten edustajain osanotolla! Yli-ihmiset sylkevät puolueen päätöslauselmille!

Uusiskralaisten päätöslauselmassa, joka koskee suhtautumista *oppositi* puolueisiin, on aivan selvästi kirjoitettu, että sosialidemokratia „vaatii kaikkia tsarimin vihollisia”:

„1) Kannattamaan tarmokkaasti ja ilman kaksimielisyyttä järjestyneen proletariaatin jokaista päättäväistä esiintymistä, jonka tarkoituksena on antaa uusia iskuja tsaris mille”.

Parvus ehdottaa „sopimusta” osvobozhdenijelaisten kanssa ja „kannatuksensa” lupaamista heille vaatimatta mitään tuollaista.

„2) Tunnustamaan julkisesti ja kannattamaan ehdottomasti vaatimusta yleiskansallisesta perustavasta kokouksesta pohjana yleinen j.n.e. äänestys ja *esiintymään avoimesti kaikkia niitä puolueita ja ryhmiä vastaan, jotka grittävät tyypistää kansan oikeuksia* joko rajoittamalla vaali-oikeutta tai sitten vaihtamalla perustava kokous suosiollisesti lahjoitettuun monarkistiseen perustuslakiin”.

Näiden ehtojen toista osaa kokonaisuudessaan Parvus ei hyväksy. Lisäksi hän jättää aivan varjoon kysymyksen siitä, keneltä osvobozhdenijelaisten pitäisi Duumassa „vaatia”

perustavan kokouksen „koollekutsumista”. Tietenkin tsaarilta? Miksi sitten ette itse kutsu sitä koolle? miksi, kunnioitettavat „parlamenttisopimusten” sankarit? Vai ettekö te enää ole „suosiollista lahjoittamista” vastaan?

„3) Kannattamaan päättävästi työväenluokan taistelua hallitusta ja pääoman magnaatteja vastaan lakko- ja yhdistymisvapauden puolesta”.

Tästä „ehdosta” Parvus vapauttaa kaiketikin osvobozhdenijelaiset Duuman koollekutsumisen vuoksi ja „mitä pahempi, sitä parempi”-taktiikan vahingollisuuden vuoksi (vaikka samassa Parvus vakuuttaa, lukijan pilkaksi, että jos Duumalla olisi lainsäädäntöoikeus, niin se olisi pahempi, s.o. että yksi askel parempaan ja juuri se, jota osvobozhdenijelaiset tavoittelevat, on askel pahempaan!!).

„4) Julkisesti vastustamaan kaikkia hallituksen ja aateli-feodaalien yrityksiä tukahduttaa vallankumouksellinen talonpoikaisliike talonpoikain henkilöllisyyttä ja omaisuutta vastaan tähdättyjen barbaaristen väkivaltakeinojen avulla”.

Kunnon Parvus, miksi te olette unohtanut tämän ehdon? Ettekö te nyt olekaan suostuvainen esittämään tätä mainiota vaatimusta Petrunkevitsille? Stahovitshille? Roditsheville? Miljukoville? Struvelle?

„5) Kieltäytymään kannattamasta jokaista toimenpidettä, jonka tarkoituksena on erinäisten kansallisuuksien oikeuksien millaisten tahansa rajoitusten ja kansallisuussorron millaisten tahansa jälkien säilyttäminen vapaalla Venäjällä;

ja 6) osallistumaan aktiivisesti kansan itseaseistautumiseen taistelua varten taantumusta vastaan ja kannattamaan sosialidemokratiaa sen yrityksissä järjestää aseellista joukkotaistelua”.

Kunnon Parvus, miksi te olette unohtanut nämä ehdot?